

2. Дамодаран А. Инвестиционная оценка. Инструменты и техника оценки любых активов [Текст] / Асват Дамодаран. [Пер. с англ.] – М.: Альпина Бизнес Букс, 2004. – 1342 с.
3. Коттл С. “Анализ ценных бумаг” Грэма и Додда / Коттл С., Мюррей Р. Ф., Блок Ф. Е. [пер. с англ. Б. Пинскер] – М.: ЗАО “Олимп – Бизнес”, 2000. – 704 с.:ил.
4. Пейтел Э., Пейтел П. Internet – трейдингу / Пейтел Элпеш Б., Пейтел Прайен. Полное руководство. Пер. с англ. – М.: Издательский дом “Вильямс”, 2003. – 320 с.
5. Иванов А. П. Финансовые инвестиции на рынке ценных бумаг. – 2-е изд. – М.: Издательско-торговая корпорация “Дашков и К^о”, 2006. – 448 с.
6. Історія індексу ПФТС – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pfts.com/uk/shares-indexes/?firstDate=29.12.2006&lastDate=31.12.2011>.
7. <http://www.kinto.com/research/marketupdate/quotes/equity/company>.
8. <http://smida.gov.ua>.

УДК 657

Лукановська І.Р.,
к.е.н., старший викладач кафедри
обліку в державному секторі економіки та сфері послуг
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Здатність підприємства стабільно розвиватися та здійснювати господарську діяльність визначається його фінансовою стійкістю, ефективністю фінансової діяльності, а також стійкістю до впливу будь-яких негативних факторів, що в цілому характеризують рівень його фінансової захищеності. Фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, постачальників, власників.

Фінансову стійкість на підприємстві вивчали відомі вітчизняні та закордонні вчені: Абрютіна М.С., Білик М.Д., Білуха Н.Г., Бланк І.О., Гнеушева І., Крухмаль О.В., Ковальчук М.І., Ковальов В.В., Мамонтова Н.А., Мірко Н. В., Мних Є. В., Савицька Г.В., Старостенка Г. Г., Цал-Цалко Ю.С. та ін.

У працях вчених Мних Є. В., Старостенка Г. Г. і Мірко Н. В. визначено фінансову стійкість з позиції існування можливостей розвитку за рахунок результатів успішної фінансово-господарської діяльності, що є проявом загальної стійкості. З цією метою говориться, що «фінансова стійкість» є такою економічною категорією, яка «досягається за умови стабільного перевищення доходів над витратами, вільного маневрування грошовими коштами та стійкого економічного зростання і визначається раціональною забезпеченістю потреб підприємства фінансовими ресурсами для ефективної діяльності в ринкових

умовах» [1]. Гнеушева І. фінансову стійкість визначає, як стабільний фінансовий стан, при якому ефективно формуються, розподіляються та використовуються фінансові ресурси, забезпечується фінансова незалежність, платоспроможність, прибутковість[2].

У вузькому розумінні фінансова стійкість характеризується співвідношенням власного та позикового капіталів підприємства, і відповідно до цього ступенем залежності суб'єкта господарювання від зовнішніх джерел фінансування.

Щодо поняття «фінансова безпека», то Бланк І.О. вважає, що це «кількісно і якісно детермінований рівень фінансового стану, який забезпечує стабільну захищеність його пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, параметри яких визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні передумови фінансової підтримки його сталого розвитку в поточному й перспективному періоді» [3, с. 4].

К.С. Горячева відзначає, що фінансова безпека підприємства – такий його фінансовий стан, який характеризується збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг, стійкістю до загроз, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію власних фінансових інтересів, місій і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів, а також забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи [4, с. 3].

Незважаючи на близькість та тісний взаємозв'язок цих понять вважаємо, що категорії фінансової безпеки та фінансової стійкості не слід розглядати як ідентичні.

Загалом фінансова безпека є поняттям ширшим та представляє такий стан, за якого підприємство:

- знаходиться у фінансовій рівновазі, забезпечується стійкість, платоспроможність і ліквідність в довгостроковому періоді;
- задовольняє потреби у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення;
- забезпечує достатню фінансову незалежність та захищеність фінансових інтересів власників підприємства;
- здатне протистояти існуючим і виникаючим небезпекам та загрозам, що призводять до фінансового збитку;
- має позитивний імідж.

Серед спільних рис понять фінансової безпеки та фінансової стійкості підприємства можна виокремити, по-перше, їх орієнтованість на довгострокову перспективу і, по-друге, спрямованість на забезпечення рівноваги та стабільності фінансового стану (через забезпечення достатнього рівня платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості). Водночас фінансова стійкість виступає як передумова, так і результат забезпечення фінансової безпеки підприємства, що і пояснює близькість цих понять, але вказує на необхідність їх розмежування.

Отже, фінансова безпека підприємства повинна забезпечуватися за рахунок: досягнення фінансової стійкості, платоспроможності і ліквідності

підприємства, а також за рахунок якості формування та використання ресурсного потенціалу; протистояння загрозам економічній безпеці підприємства; поліпшення правової захищеності усіх сфер діяльності підприємства; підтримання високого рівня кваліфікації персоналу; досягнення високої конкурентоспроможності підприємства.

Література:

1. Старостенко Г. Г., Мірко Н. В. Фінансовий аналіз: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

2. Гнеушева І. Сучасні підходи до визначення та оцінки фінансової стійкості підприємства / І. Гнеушева, Д. Русских // Економічний аналіз, 2011. – Вип.8, Част. 2. – С. 86-90.

3. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с

4. Горячева К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. канд. економ. наук : 08.06.01 /К.С. Горячова. – К., 2006. – 17 с.

УДК 657.6:006.32

Любенко А.М.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Львівський інститут банківської справи

ВИМОГИ ДО СИСТЕМНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Інтеграція України у світове економічне співтовариство передбачає уніфікацію національних стандартів фінансової звітності, аудиту та державного фінансового контролю, їх максимальне наближення до міжнародних вимог.

Значення стандартизації для економічного середовища та державного управління важко переоцінити. Переваги стандартизації полягають не тільки в спрощенні процесів і процедур, але у їх посиленні завдяки надійності, що ґрунтується на однаковості розуміння правил і норм, та високій якості, заснованій на єдиному підході в питаннях відповідальності і застосуванні санкцій за можливі порушення.

Найпомітнішим результатом впровадження стандартів є підвищення якості процесів стандартизованої діяльності, що викликані необхідністю впровадження систематизації, раціоналізації та оптимізації контрольних процедур і процесів. У будь якій сфері організації процесу, стандарти покликані забезпечити досягнення чітко заданих параметрів при суворому дотриманні встановлених процедур. Це особливо важливо в застосуванні їх до контрольної функції державного управління, для якої дотримання встановлених процедур являє собою головну і непорушну вимогу.

Стандарти також сприяють поширенню єдиної мови і загальних підходів,